

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLONYE.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Helyben: félévre 6 kor., negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: félévre 9 kor., negyedévre 4 kor. 50 fill.

FŐSZERKESZTŐ:

BENEDEK JÁNOS.

POLITIKAI ROVATVEZETŐ:

Dr. BOROSS LAJOS.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ

SZÉKELY IMRE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Fő tér 42. szám. Lamprecht palca
első emelet, az udvarban.

Az ellenfelek.

— szeptember 24.

Nyolcz hónapja páratlanul gyilkos, ádáz háboru dühöng a messze keleten. Két egymástól igen távol álló, egymással alig érintkező nép fia ritka elszántsággal, bámulatos önmegtagadással, patak módjára ontják egymás vérére. A modern technika, a leleményes emberi agy nem talált föl olyan öldöklő szerszámot, amelyet ne használnának, hogy a halálnak annál dusabb legyen az aratása, hogy egymást ártalmatlanná tegyék. És ebben az ádáz dulakodásban talán még nem is a halál a legfélelmesebb. Az egymással szemközt álló két felem félmilliónál több ember él szakadatlan izgalomban, a fizikai s az erkölcsi erők legszélsőbb megfeszítésében. Az ember azt hihetné, hogy akik így fenekednek egymásra, akik abból csinálnak virtust, hogy minél több életet oltsanak ki, minő feneketlen gyűlöléssel vannak eltelve egymás iránt.

Szó sincs róla. Az orosz s a japán csak addig ég egymás iránt gyilkos haragban, a míg harczi rendben, fegyverrel állanak egymással szem-

ben. Akik forgatni szokták a képes ujságokat, emlékezhetnek rá, hogy az apró termetű, gyöngének látszó japán katonák mint czipelik hátukon a tagbaszakadt, sebesült orosz vitézeket a táborig kórházba. Emlékezhetnek egy más képre is, amelyen gyermekarazu japán leányka, díszes szobában olyan szerető gonddalápol egy sebesült orosz tisztet, mintha csak testvérbátyja volna. Igen sok hasonló jelenetre emlékezhetnek a képes ujságok forgatói. Most aztán azt olvassuk, hogy a szent Moszkvában valósággal ünneplik a beteg vagy fogságba került japán tisztet; hogy szinte terhes az érdeklődés, amelylyel őket körülveszik.

Mit jelent az, hogy az elleneséges népek csupán addig fenekednek egymásra, amíg fegyverrel állanak szemközt, aztán nem is csak békésen, hanem testvéri érzéssel fennek meg egymással? Alighanem azt, hogy a népeknek egymás között nincs semmi kontroverziájuk, hogy a népek nevében vívott gyilkos háboruhoz épp a népeknek van a legkevésbé közük. Nem az első eset s bizonyára nem lesz utolsó sem az orosz-japán háboru, amelyben a népek ér-

deke merő ürügy. A száznegyven milliónyi orosz, amelyből igazán oroszoknak talán százmillió sem vallhatja magát, békésen megférhetett volna akár a világ végéig is a 40 milliónyi japánnal, ha a háboru kockáját valóban a népek érdeke s nem más olyan természetű okok döntenék el, a melyeknek éppen semmi közük sincs a népek érdekeihez. A dinasztikus, a politikai, sőt még a gazdasági érdekek többnyire nem vágnak össze a népek érdekeivel. A népek még mindig békésen megférnének a maguk földrajzi és etnografiai határaik között, ha a dinasztikában nem volna hatalmi és terjeszkedő vágy; ha a politika nem csupán a dinasztikus érdekeket szolgálná s ha a gazdasági érdekek a legtöbb esetben nem magánérdeken, vagy osztályérdeken volnának.

Jellemző a most folyó orosz-japán háboru erkölcsi természetétől, hogy míg a hivatásos katonák, azok, akik életüket kockáztatják, akik véruket ontják, akik csónkán, bénán kerülhetnek ki a mérkőzésből, barátságosan fognak egymással kezét, mihelyt a mérkőzésnek vé-

Mesék a szivről.

Irta: Somló Erzsike.

I.

Izgalmas, küzdéstele álomból fölébredve, fáradtan és fásultan, így szólt gazdájához a Sziv:

— Elég volt az álmodozásból: nem kell több álom. Szerettem, szenvedtem, küzdöttem, szenvedtem, megismertem az üdvöt, a hitet, a gyönyört és a mennyországot, de meg a fájdalmat, a kint és a gyötrelmet is. Fáradt vagyok. — Egy vágyam maradt csupán: pihenni, elfeledni mindent, vágyaimat, a boldogságot, a szerelmet, emlékeivel együtt. Személ ki számomra kis gazdám egy csendes helyet, dobj a többi „lim-lom“ közé, hogy leljen be por és feledés engemet is.

A gazdája megsajnálta szegényt, hogy ily fiatalon máris lemond az életről és mindenről, ami szép, ami élet és lelkesít. De Istenem, ha ily könnyűszerrel boldogíthatja, miért is ne tenné meg? Fogta hát és eltette a többi divatjátmult holmi közé.

Már el is felejtette, hogy ott van, oly nyugodtan viselkedett. Egyszer aztán egy zord téli napon szegény asszony jött a házhoz és didergő beteg gyermekének, valamint önmagának holmi régi, kopott ruhadarabot kért.

Inakább uralomból, semmint könyörület-

ből — mert, hogy is lehet könyörület ott, ahol a sziv el van dugva régi holmi között — teljesítették kérését. Kéréses közben azonban rátalált a sziv egykori gazdája az ónyugalomba vonult szivére. Úgy megörültek egymásnak!

— Édes kis gazdám — könyörgött a sziv, — vigyél vissza az életbe, az én világomba. Hadd küzdjek, szenvedjek, hadd tiporjanak és ejtsenek mély sebet rajtam, csak ez a nyugalom, ez a mindig egyforma levegő ne fullaszon! Ezerszer jobb fáj az nekem, mint a legnagyobb fájdalom. Vegyél vissza magadhoz. Adjál vissza az életnek, az én világomnak, hogy örüljek ismét a szép természetnek, a napsugárnak, a virágok illatának, a pacsirta dalának, sőt még a szenvedésnek is. És ha panaszkodni mernék újból, kis gazdám, a sok szenvedés miatt, amit az élet rám ró, emlékeztess csak arra a sötét egyformaságra, a vágy és álom nélküli sivár életre, amit egyideig folytattam. S tudom, hogy új erővel, kitartással, tántorítatlanul fogok küzdeni, mert az én életem, az én világom mégis csak a szeretet, a szerelem, az álom, az ábránd, a küzdés és a szenvedés.

II.

Büszkén és elbizakodottan tért haza az Ész, mivelhogy ismét győzött a Sziv fölött.

— Lám, lám, ügyes hadvezér vagyok én! — dicsekedett. — Manapság én nyeresem

meg a csatát. Ma is egy fiatal leányszíven győzedelmeskedtem, aki véghetetlen rajongással szeretett egy fiatal hadnagyot és mégis egy öreg tábornoknak esküdtött örök hűséget az oltár előtt.

Ekkor megszólalt a Sziv, bus, panaszos hangon:

— Az igaz, ha mi ketten egymás ellen harcolunk, többnyire te vagy a győztes. De azért néha felém is hajlik a pálma és a te diadalod még sem tökéletes! Hogy is volna hát, ha egyesítenők a érdekeinket és társas üzletet nyitnánk? Osztoznánk a nyereségen. Hallgassuk meg kölcsönösen egymás szavát, támogassuk egymást, ahelyett, hogy lerontsa az egyik, amit a másik épített. Pontosan följegyezzük, hogy mit végzett az egyik és mit a másik, aztán az év végén aszerint osztjuk el a nyereséget.

Tetszett az Észnek ez az ajánlat és ráállott, próbaképpen egy esztendőre. — Együtt indultak el a hódító utra és most még nagyobb volt az Észnek sikere, mivelhogy az embereknek hízelt a gondolat, hogy a szivnek is van része benne, ha az eszükre hallgatnak.

Az üzleti év végén együtt nézték át a számadásokat és kitűnt, hogy a Szivnek tiszta nyereségi kontója egészen üres. Mindent az Ész kaparított meg magának. S elhatározta a sziv, hogy fölbojtja a szerződést: menjen mindenki a maga útján.

MODERN GŐZMOSODA

Debreczen, Széchenyi-utca 42. — Telefon. — Gyűjtő-kocsi.

gy addig apolitikusok, a diplomaták, akik biztos helyről rendezik a véres játékokat, akiknek egy hajuk szála sem forog kockán, őszintén és ádázul gyűlölik egymást. Ha semleges helyen az orosz s a japán követek találkoznak, elkerülik egymást, háttal fordulnak egymásnak.

A legsajnosabb pedig az egész dologban az, hogy míg azok, akiknek bőriük nem forog a kockán, meg nem eléglük a vérontást, a katonának, mert kötelessége, harcolni kell. S még, ha tudná, hogy miért kockáztatja váltig az életét. A japán még annyit tud, hogy faji és nemzeti érdekeit védi a moszkovita áradat ellen; de hát a szegény orosz mit keres annyi ezer kilométerre a szent Moszkvától?

Találkozás.

— szeptember 24.

(S) Így, őszi hervadás idején, van valami megható, valami melankolikus a Lujza és Stefánia ölekezésében. Epedő vágyak, forró sóhajok romjain kesergett Ámor isten ama Bristol-szállodában a tegnapi napon. A sallangok, a czafrangok elhagyása s többé nem ismerése nem üt it léket a szíven, de az érzés, a lemondás ott zsong a borongó gondolatban: mért így későn, levelek hullása idején... Az idő oljár felettünk, holló hajunkba ezüst szálak tolakodnak s ha ilyenkor napsugaras tavaszról álmodozik szívének: csak olyan az, mint az utolsó őszi napsugár.

A részvét, az érdeklődés és szánalom nem fogja a rőt sugarat melegebbé tenni. Egy pár napig, egy-két hétig csillog ragyog talán, azután ráborul a tél szürke fátyola.

Hangulatok — távol a hazától.

(I. Svájcz.)

Az én gyermek korom regényesnek egyáltalán nem mondható. Szülővárosom kelli közepén fekszik a nagy magyar alföldnek, ahol az aranykalászszaal ékes rónaság hullámoztatja dusan megáldott vetés tengerét, vagy kénye kedve szeriut hagyja tava száguldani a letarolt mezőkön az ősz hideg, aztán a tél épen fagyasztó szelét. — Nincsen ott domb, nincsen ottan hegy, sem zöld erdők nem szólottak hozzám olykor félelmesen, ijesztően, máskor lágyan esendős süttogással, sem a tavak tünderei, sem a jóműveknek segítő kis törpék el nem jöttek hozzám — mert a nagy magyar alföld csak egyszerű, sima és nyílt tüköre a nagy Isten örök jóságának!

Ilyen helyen, az egyszerűség, nyíltság, a jóság és szeretet körében nőttek én fel s nem csoda, ha már gyermeki szívvel is vágytam látni a mesék országát, a törpék birodalmát, ahol aranyhaju tündérek játszanak fényes napsugárral, ahol beláthatatlan erdők zugatják meg évezredes fáknak hatalmasan beszélő lombkoronáját, ha vágytam olyan föld után, ahol, változatosabb a szemnek az élet.

Azután sokat tanultam egy földről ifju koromban, amelynek szépségében, változatoságában van minden gazdagsága, ahol

Ez az érzés, ez a gondolat kap meg bennünket a Lujza és Stefánia tegnapi találkozásánál. A viszontlátás örömkönyvit midőn letörülték, mindkettőjüknek meg kellett vallani, hogy valamit takargatnak, titkolnak és szégyenkezve rejtegetnek. Azt, hogy öregszenek.

És Lujza hercegnőnek ebben van a tragikumja. Az eddig be nem bizonyított — házasságtörés, a Mattasich váltómanipulációi csupán dekoratív szerepet játszottak akkor, midőn a szerelmes hercegeasszonyt a bolondok házába dugták. Valljuk meg őszintén, bizonyos előítéletek éppen úgy élhetnek a legalacsonyabb körökben, mint a felső tizezernél. Es ez az előítélet a fontos az ily kérdések eldöntésénél. Élénk tanubizonyosság reá Hamlet, ki anyjában, aki férje öcséséhez ment nőül, a heje-huja vért kritizálja igen erősen, nagyon gorombán s úgy, hogy az igazság gorombasága látszik ki minden szavából.

A Lujza hercegnő tragikus állapotában eza társadalmi felfogás, minden látszat ellenére is, döntő. A négy méretű jelenségeknel a kövélemény igyikszik lerázni ezt a rabigát, de udvari körökben, ahol az eseményt nem a mélységből, de egyenlő magasságból nézik, haraggal és elkeseredve konstatálják bekövetkezését. Szatóc ember elítéli a szatóc-szökést, egy földhöz ragadt pór megbámulja és tapsol neki. Csakhogy eza fokozatot nem lehet három-négy variáiban feltüntetni. S kirívósága ebben van.

Hogy Stefániánál mennyi található ebből, ne kutassuk. Az 6 alakja imádatlalt van övezve előttünk. De a találkozás alkalmával éreznie kellett e tételek igazságát a bizonyosak vagyunk benne, hogy a testvérek kibékülése ennek a jegyében született.

EGYHAZ ÉS ISKOLA.

Az új esperes. Zsigmond Sándor lemondásával az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye esperes nélkül maradt. Az egyházak tegnapra valamennyien beadták szavazataikat, mit ma bontott fel Soltesz László h. esperes. A szavazatok eredményeként az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmegye esperese szótöbbséggel Baltazár Dezső dr. hajduszoboszlói lelkész lett.

Szénior felavatás. Az ev. ref. főiskola új széniorának Kóvér László s. lelkésznek október hónap 1-én, szombaton délelőtt 10 órakor lesz az ünnepélyes felavatása. A felavatási aktus a főiskolai teljes tanári kar jelenlétében a kollégiumi díszteremben megy végbe.

Szeptemberi érettségi. A debreczeni felső kereskedelmi iskolában ma folytak a szeptemberi szóbeli érettségi vizsgálatok. A póterettségi elé 12 maturandus állott.

Jogásznök választás. Tegnap délután 4 órakor tartották a Debreczeni Joghallgatók Segítő Egyesületének alakuló közgyűlést s a tisztikar megválasztását. A gyűlést dr. Jászó Viktor jogtanár, mint es ideidékán, az egylet felügyelő tanára nyitotta meg s vezette a választást. Elnök jelöltek O. áh Miklós és Sepsi Dezső joghallgatók voltak. Az ifjuság azonban nem őket, hanem ifju Ozory Istvánt kiáltotta ki egyhangulag debreczeni jogásznökké. Ozory ideiglenesen el is fogadta az elnökséget, kijelentve, hogy a le közelebbi közgyűlésen az elnökségről lemond. A választás eredménye különben a következő: Főjegyző H. Kiss Pál, ellenőr Somossy József, aljegyző: Eöri Kálmán, pénztárnok: Segesváry Viktor, könyvtárnok: Szabó Sándor. Választmányi tagok: Nagy István, Pirkler Ernő, Kirchoffer Kálmán, Somossy László, Volsffa Nándor, Berényi Andor, Kádár István és Oláh Barna joghallgatók.

A Debreczeni Felső Kereskedelmi iskolával kapcsolatos Kereskedelmi Esti Szaktanfolyam a beiratkozások f. évi

hatalmas hóhegyek borítják a földet, ahol kék vizű tavak csobogásának hangját kapja szárnyaira a szellő, ahol egy szabadsággért élő-haló s elnyomást, zsarnokságot nem tűrő nép lakik — és én vágytam meglátni ezt! Vágytam rálépni a földre, amely szent volt előttem ép úgy mint szülőföldem! Vágytam rá lépni a földre, amelyek felett ott zugott egy Zwinglinek, egy hatalmas kálvinnak szava, ahol porba omlott a gyóntatószék s a kívül arannyal, bíborralbáronnyal, belől pedig a bűnnel ékesített pápista papság minden tekintélye, amidőn ismét eljött az idő teljessége, vágytam a tőmjén füst után a legtisztább evangéliumi szellem éltető, üdítő levegőjét magamba szívni én!

Két hónappal ezelőtt minden megvalósult! Nem kellett többé sem álomnak, sem fantáziának rózsaszínű leple, sem a vágyódásnak aranyos szárnya, hiszen a természetben tárult föl előttem minden felősgesen! A szemem, a lelken kitárva néstem az Isten óriás alkotó erejét, mikor megláttam az örök hóborította Alpések tollal le ne irható, ajakkal ki nem mondható panorámáját, s mikor forró nyári napon feltékittem a napsugárban fürdő hótomagra, akaratlanul is elsóhajtotta lelkem: esedálatozak Uram a te dolgaid! Mikor a Vierwaldstätti tónak az „Urner See“ nevét viselő részén hajózártam, nem tudtam, hogy vajjon a tó

tükrében nézzem-e a hatalmas hegyeket, vagy az égbe meredő sziklák csucsa felé emeljem tekintetemet, átadjam-e lelkem az elbűvölő természeti szépség felett való gonolkodásnak, vagy éppen a hatalmas Tell történetében szemléljem-e e népek vitézségét, bátorságát, szabadság szeretetét?! Zürichben mikor megállottam egy Zwingli biblíával és karddal ékesített, az ég felé néző szobra előtt, vagy mikor Genf ben elgondolkoztam e városnak hatalmas történelme felett, a legszentebb ihlet s a semmiség érzete önkéntelenül és egyforma hatalmasan toltat a lelkemre.

De amikor feltártam magyar és vágyódással, szeretettel telt szívem, akkor sirnom s zokognom kellett nekem. Pénzért, de szív nélkül cselekesznek itt az idegennel ma mindent, s mikor sokat beszéltem hazámról, nemzetemről, rendesen azt a kérdést intézte hozzám a schwájeci: „Ugy e ott van a pusztia és ott a rablók miatt nem lehet utazni?“

S az én magyar és szeretettel telt szívem könnyel borította el szemem. Ezért tanultam én ti rólatok annyit, ezért vágyakoztam én ti hozzátok olyan nagyon?...

Lipsee, 1904. szept. 22.

Harsányi Pál.

N yomtatványok, körlevelek, szóróczédulák, falragaszok, árjegyzékek, üzleti levélpapírok, levelezőlapok stb. minden szakmában vágó munkák legutányosabban és legpontosabban elkészítetnek.

Beck Izidor könyvnyomdájában

Hatvan-utca 18. sz. Telefon 348. sz.

ond Sán-
szabolcs-
esperes
zak teg-
tták szá-
t fel Sol-
szavaza-
szabolcs-
esperese
eszó dr.
t.

v. ref. f6-
pád s. lel-
szombaton
pályas fel-
a főiskolai
kollégiumi

A debre-
n ma foly-
tségi vizs-
naturandus

Tegnap dél-
eczeni Jog-
lakuló köz-
szását. A
ár, mint es
ánára nyi-
Elnök je-
s joghall-
nem öket,
ta ki egy-
ké. Ozory
elnökséget,
özüyülésen
szítás ered-
Főjegyző
József, al-
k: Sages-
Sándor.
n, Pirkler
y László,
or, Kádár
k.

kedelmi
delmi Esti
ok f. évi

hegyeket,
sucsa felé
lelkem az
való gon-
almas Tell
ek vitázás-
etét?! Zü-
wingli bib-
y felé néző
el gondol-
történelme
semmisség
natalmasan

r és vágyó-
kor sirnom
ért, de szív
ennel ma
hazámról,
lést intézte
an a pusztá
utazni?"
el telt szí-
nem. Ezért
ért vágya-
yon?...

yi Pál.

ájában

48. sz.

október hó 1—12-ig tartanak d. e. 11—12-ig d. u. 5—6-ig. Felvétetik minden felnőtt férfi és nő, akinek legalább annyi előképzettsége van, hogy az előadásokat eredményteljesen hallgathatja. A tanfolyam 7 hónapig tart és az előadások tárgyai az egyszerű és kettős könyvvitel, keresk. levelezés, keresk. számtan, keresk. és váltóismeret. Tandij 40 korona, mely a jelentkezéskor fizetendő le és ugyanakkor bemutatandó a jelentkező születési bizonyítványa is. A tanfolyam, tekintet nélkül a jelentkezők számára, f. évi október hó 13-án este 8 órakor, feltétlenül megnyílik. Az igazgatóság.

A joghallgató cselédkönyve.

— szeptember 24.

Magyarországon még mindig megdöbentő számban özönlenek a jogi pályára, úgy, hogy a fiatal jogászok közül azok, akik vidéki, szegény szülőktől származva, arra vannak utalva, hogy már tanulmányaik közben önjelöltül tartják fenn magukat, képtelenek valamennyien 25—30 forint fizetés mellett is ügyvédi irodában vagy más helyen alkalmazást kapni, nyomorognak, éheznek és olyan keresetforrás után néznek, amely sem képzettségüknek, sem intelligenciájuknak, sem társadalmi helyzetüknek távolról sem felel meg. Hiszen köztudomású, hogy egy-egy jogász szorult helyzetében elmegy rendőrügynöknek és mint ilyen annyira el van foglalva, hogy tanulmányait nem folytathatja és marad örökké deaktív. Ez még hagyján, mert ha rátermett a rendőrügynökségre, ezen a pályán is boldogulhat, azonban a rendőrségnél is megtelt a létszám és az újabb jelentkezőket a nagy protekció dacára sem alkalmazhatják.

Hogy milyen elszomorító ez a helyzet, amin akár hatósági, akár pedig társadalmi uton sürgősen segíteni kell, arra klasszikus példa a következő eset:

Budapesten a napokban egy szegényesen, de tisztán és gondosan öltözött intelligens megjelenésű, finom modoru fiatal ember kopogtatott be szerényen a belvárosi kapitánysághoz és tartózkodó hangon eszedezett:

— Nagyon kérem a nagyságos rendőrkapitány urat, legyen olyan jó, állíttasson ki számomra egy cselédkönyvet.

A rendőrkapitány átható tekintettel nézett végig a kérelmezőn és mivel látta, hogy jobb sorsra érdemes fiatal ember áll előtte, szelid hangon kérdezte:

— Aztán mit akar ön azzal a cselédkönyvvel csinálni?

— Munkába állok, könyörgöm. Erős, egészséges ember vagyok és remélem, hogy majd csak hasznomat vehetik mint irodai, boltiszolgának, vagy urasági inasnak. Már egy közvetítő el is helyezett volna, mikor azonban megtudta, hogy nincs cselédkönyvem, elutasított, mert attól tartott, hogy szigorúan megbüntetik.

— De hát miért nem igyekszik más uton boldogulni?

— Ó, én mindent elkövettem, de hiába, — mondta a kérelmező leverten. — Végigjártam az összes irodákat, ügyvédek, hivatalok, pályáztam házitartónak, nevelőnek, írónak, díjnoknak mindenféle, sőt még joggyakornoknak is, azonban eredménytelenül. Pedig méltóztassék elhinni, komoly törekvő, munkásember vagyok és a helyzetemet elviselhetetlenebbé, kétségbeesettebbé teszi az a körülmény, hogy nagyon bízom magamban és azzal a hiu reménnyel kecsegtettem szegény szülőimet, hogy havonként 5—10 forinttal segíyezni fogom őket, most pedig ott tartok, hogy összes vagyonom az az öltöny, amit rajtam lát a nagyságos ur.

— Ha jól hallottam, ön joggyakornoki állásra is pályázott. Hát van önnek ehhez kvalifikációja?

— Kérem, kapitány ur, kegyeskedjék megnézni az én bizonyítványaimat. Én K. J. vagyok, kitűnően érettségiztem, egyéves önkéntes voltam és mint jogász már két alapvizsgát itüntezéssel tettem le. De hát mit ér a bizonyítvány, mikor mindezzel nem juthatok valami tisztességes foglalkozáshoz, amely a szerény megélhetést és azt biztosíthatná számomra, hogy tanulmányaimat tovább folytathassam, befejezhessem.

A rendőrkapitány megalotta a fiatal ember helyzetét. Jöndulattal lebeszélte arról, hogy cselédkönyvet váltson, tőle telhetőleg kiségitte ideig-óráig a boldogtalan embert kétségbeesztő helyzetéből és több ajánlólevelet adott neki, amelyben jó ismerőseit kéri, hogy adjanak munkát K. J.-nek. Hogy vajon lesz-e fogantatja a rendőrkapitány ajánlólevelének, az még nagy kérdés.

Ehhez a tanulságos esethez nem kell kommentár.

SZINHÁZ.

Annuska. Az első premier Gárdonyi Géza vígjátéka, az „Annuska” lesz. Gárdonyi ezt a darabot Ligeti Irmának és Rózsahegyi Kálmánnak írta és a Nemzeti színházban aratott nagy sikert. A darab rendkívül megkapó és poétikus. A címszerepet nálunk Szabó Irma és a Rózsahegyi szerepét Iványi Antal fogja játszani.

Új darabok. Makó Lajos megszerezte az előadási jogát Kazaliczky Antal feltűnést keltő társadalmi színművének, a „Tetemre hívás”-nak és Véber nagy hatást elért vígjátékának, a „Kis pajtás”-nak, mely e hét elején aratott zajos sikert a Vígsházban.

Tragikus gyilkosság.

Egy szép leány szomorú halála.

— szeptember 24.

Egy ártatlan kis madár életét akarta megoltalmazni Nagy Zsuzsánna, Zimándköz legszebb leánya és szívének ez a részvételtjes fellobbanása az életébe került egy véletlenül elsült fegyver gyilkos lövése által. És annak a kezéből kapta a halált, aki már csaknem a mátkája volt, akit szeretett, egy Gáll János nevű legény röpített golyót a fejébe, amelyre nemsokára menyasszonyi koszorúnak kellett volna kerülnie. A véletlen, a legostobább véletlen így szerzett most ismét egy szörnyű tragédiát, mely mélyen megalotta minden emberi érzést.

A szomorú eset részletei a következők:

Tegnap délelőtt fél 9 órakor megrendítő szerencsétlenség történt Zimándközön egy parasztház udvarán. Itt foglalkozott többemagával Nagy Zsuzsánna, egy 19 éves szép leány, akire fölöttébb büszke volt a ház népe. Ott tartózkodott náluk Gáll János falubeli legény is, akiről tudták, hogy szereti a leányt, s az sem idegenkedik róla. Valami gazdasági dolgot beszélt meg a szobában a Zsuzsánna apjával, s kijövet töltött vadászfegyverrel lépett az udvarra. Szembe jött vele a leány s megkérdezte:

— Kit akar bántani azzal a puskával?
— Csak egy pár verebet lövök — válaszolta Gáll János.

Nagy Zsuzsánna bizonyos dévaj dacossággal toppant a legény elébe.

— De már azt nem engedem — mondotta — van szíve hozzá? Erre megfogta a puskát és lerántotta.

Egy dördülés, egy velőtrázó sikoltás hangzott és Nagy Zsuzsánna holtan bukott a földre.

A fegyver a rándulás következtében elsült, s az egész töltés a leány homlokába furódott. A puská roppant erősen volt megtöltve is így csaknem szétvitte a koponyát.

Többen voltak szemtanui ennek a jelcnetnek és szinte megdermedve állották körül a szép leány vértől ázott holttestét Csakhamar a félfalet összefutott a szomorú eset hírére és sokan, nagyon sokan megsiratták a szép Zsuzsánát.

A gyilkos pedig, aki maga is szerencsétlen áldozat tulajdonképpen, öröngve követelte, hogy bunkózzák le, mert úgy sem tud élni tovább.

Az esetet még délben jelentették az aradi kir. ügyésznek, mely a nyomozatot megindította Gáll János ellen. Mindez csak a formalitás kedvéért történt, mert a legény ártatlansága szemtanúk állítása szerint kétségtelen.

NAPI HIREK.

— **Vasárnapi istentisztelet.** Ref. templomainkban vasárnap a következők tartanak istentiszteletet: — Nagytemplomban Jánosi Zoltán, Kistemplomban Biró Ferencz, Újtemplomban K. Tóth Kálmán. Isptályban Szele Miklós hittanhallgató, Homokkertben Szele György, Csapókerben Kovács János. — Az ágost. hitv. evang. templomban holnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Hudák János segédlelkész végzi.

— **Sámson és a pällagi vasut.** Sámson község képviselő testülete tegnapi ülésén határozott a felett, vajon adjon-e a Debreczen—Pällag—Sámsoni vasut építési költségeihez 60.000 koronát. A képviselő testület 19 szóval 11 ellen kimondta, hogy óhajtja a pällagi vasut kiépítését Sámsonig és a város által erre a célra kért 60.000 korona hozzájárulási költséget megszávozta.

— **Orvosi körökből.** Dr. Csabai Uy Kálmán fűrdőorvosi működéséből hazafraezett s régi orvosi gyakorlatát Kossuth-utca 45. szám alatt ujra folytatja.

— **Népesedés.** Az elmúlt héten az anyakönyvi hivatalnál 59 születést jelentettek be (28 fiu, 31 leány). Ugyanazon idő alatt Debreczenben 35 haláleset fordult elő. A múlt heti természetes szaporodás tehát 24.

— **Két önkéntes iskola.** Az októberben bevonuló önkéntesek száma a debreczeni 39. gyalogezrednél rendkívül nagy. Az ország egyetlen ezredénél sem lesz annyi önkéntes, mint a debreczeni 39. gy. ezrednél. Nyolezvan önkéntes vonul be októberben. Az önkéntes iskola helyisége azonban szűk, úgyhogy az ezredparancsnokságnak arról kellett gondoskodni, hova helyezze el az önkénteseket. A parancsnokság két iskolát akar létesíteni s hogy ezt megvalósítsa, megkereste a tanácsot, engedje át a sorozó-helyiséget. A tanács a kérelmet teljesítette és így most már két önkéntes iskolája lesz a 39. ezrednek ez évben.

Törlesztéses

és egyéb kölcsönöket a legelőnyösebb feltételek mellett

Hartstein Kálmán

Debrecen.

szükségül ki

jelzőlog kölcsön irodája

Piac-utca 38 szám.

— **A regálemegváltás és a miniszter.** E hó 19-én, hétfőn Kovács József polgármester és Csóka Sámuel tanácsnok Budapesten kihallgatáson voltak Lukács László pénzügyminiszternél a regálemegváltás ügyében. A pénzügyminiszter előtt feltárták a való tényállást és amint a következmények igazolják, a pénzügyminiszter elfogadta a Kovács József polgármester és Csóka Sámuel tanácsnok által elébe tárt adatokat. A pénzügyminiszter ma reggel ugyanis leiratot küldött a városi tanácshoz, melyben kijelenti, hogy a város érdekében beleegyezik abba, hogy a városi tanács a borítaladó és husfogyasztási adóbréteket évi 300,000 kor.-ért megváltsa. Egyben felhívja a tanácsot, 3 nap alatt nyilatkozzék, hajlandó e fent jelzett összeget megadni. A leirat következtében a tanács ma délután rendkívüli tanácsulást tartott, melyen kimondták, hogy a miniszter által meghatározott évi 300,000 korona összegért megváltják a borítaladó és husfogyasztási illetékek beszédését. A pénzügyminiszterrel történt személyes megbeszélés tehát eredményes volt, mert a pénzügyigazgatóság évi 367,000 korona megváltási összeget követelt és így a 3 éven át, amennyi időre a szerződés szól, a város 210,000 koronát takarít meg.

— **Rózsa Lili a Király Színházban.** Rózsa Lili, a debreczeni színház kedvelt primadonnája tegnap este a Király színházban vendégszerepelt. Az összes fővárosi lapok dicsőretek emlékeznek meg a Rózsa Lili fellépéséről. A Magyar Hírlap az előadásról a következőket írja a művésznőről: Érdekes vendégszereplés volt ma este a Király Színházban. Az én, te 51 operetében ugyanis a gyöngélkedő Fedák Sári szerepét Mitzy hercegnőt Rózsa Lili asszony, a debreczeni színház egyik primadonnája játszotta. Rózsa Lili egy-két év előtt a Magyar Színház tagja volt és ott különösen pompás tánczával szenzációs sikerei voltak. Azóta a vidéken szerzett babért, férjhez is ment: de azért most, amikor mint vendég visszakérült a budapesti közönség elé, régi kedves és vonzó tulajdonaiból nem vesztett semmit. Táncza époly szilaj, megjelenése époly tele van sikkal, játéka époly friss és üde, mint volt. Dicsőretére nem kell többet mondanunk, mint hogy mai szerepében, amelyet a közönség a Fedák Sári pompás alakításából ismer, igen szép sikert aratott, amelyet sok taps, kihívás és ujrászás tett zéjossá.

— **A Kubelik-pár elutazása.** Kubelik János és neje Széll Marianna tegnap utaztak el Debreczenből. A művész Londonba utazott, hol a jövőhéten hangversenyt tart.

— **Katonai áthelyezés.** A hadügyminiszter gróf Szirmay Sándor 16-ik huszárezredbeli I. osztályú századost a Debreczenben állomásozó 7-ik Vilmos-huszárezredhez helyezte át.

— **A hét menasszonyai és vőlegényei.** E héten az anyakönyvi hivatalnál a következő 18 pár jelentette be eljegyzését: Szombathi János — Faragó Erzsébettel, Bajdor Károly — Szilágyi Eszterrel, Tóth Sándor — Pitlauer Juliánnával, Pócsi Mihály — Szikszai Juliánnával, Lehoczky Lajos — Farkas Máriával, Gita János — Fonó Juliánnával, Eleméri Gyula — Csákány Juliánnával, Lukács Vilmos — Sebőn Etelkával, Bene István — Pap Zsuzsánával, Komlósi István — Jóna Erzsébettel, Vislőczy Imre — Varga Juliánnával, Hoffner Nándor — Tanka Rózával, Rösinger József — Gyémánt Ionával.

— **Árvagyermek felruházása.** A debreczeni ev. ref. egyház, mint mindig, úgy az idén is nagy számú árvagyermekeket lát el téli ruhával. Az árvagyermek bizottság kebeléből alakult, ugynevezett árvafelruházó küldöttség van megbízva a ruha szállítással és kiosztással. E küldöttség elnöke: Kardos László, alelnöke: Dávid Mihály, tagok: Bészler Károly, dr. Bacso Dezső, Varjas János, jegyzője Jeney Szabó Miklós és hivatalból: Kató László árvák gondnoka. Ruhaszállítással ez évben is a „Besztercebányai első magyar posztó és gyapjúáru gyár részvénytársaság“, a oszma készítésével Bihari Mihály helybeli iparos bizattak meg. A ruhák átvétele f. hó 29-én d. e. 9 órakor lesz, kiosztás az egyház tanácstermében következőképen történik. 29-én d. e. Eötvös-u. és Csonka-utcai isk. részére, délután Pacsirta-u., Csapó u., Kossuth-u., Teleki-u., Vigkedvő Mihály-u. isk. részére. 30-án d. e. Ispoltáyi, Sziv-u., Miklós-u., Csapó u., Jókai-u., d. u. Mester-u., Bethlen-u., Egyháztéri, Homokkerti, Csapókerti isk. részére. Összesen 317 árva ruházattal fel. És pedig: egész árva fiu 55, leány 37, fél árva fiu 99, — leány 79, szegény (törvénytelen) fiu 26, leány 21, akik mind vagy elemi vagy pedig valamelyik középiskola alsó osztályaiba járnak. Ugy a fiuk, mint a leányok teljes öltöző ruhát kapnak, fehérneművel és csizmával együtt.

— **Házasságkötések.** Mult héten közzét kimutatásunk óta Debreczenben házasságra léptek: Róka György — Virág Eszter, Bujdosó Imre — Barcza Katalin, Méder Lajos — Szohár Róza, Korchma Géza — Lehoczky Mária, Deák Sándor — Iliszi Mária, Kovács János — Donyán Erzsébet, Vitárius Béla — Hoek Emma, Kecskés István — Lampos Zsuzsanna, Fejér László — Kecskés Eszter, dr. Seidmer Samu — Katz Regina, Patermán Ferencz — Miskolczy Eszter, Ormódi János — Német Iona, Tomaszovszky Gyula — Juhász Juliánna. Összesen 13.

— **Munkasztrájk és sztrájk Debreczenben.** Tegnap délután ült össze Vetéssy Béla rendőrfogalmazó elnökelete alatt a kőműves mesterekből és segédekéből alakult sztrájkbékéltető bizottság. A munkaidőre nézve megállapodtak olyaunformán, hogy 12 órák keretben 10 órát dolgoznak naponta (reggelre egy fél, ebédre pedig másfél óra pihenő). A minimális órabéternél annál nagyobb volt az eltérés. A régi 32 fillér órabérhez a mesterek ragaszkodnak. Nem adnak 36 fillért most azért, mert az eddigi munkabérhez arányítva vállalták fel az építkezéseket. A munkások viszont avval érvelnek a 36 fillér mellett, hogy mikor munkába álltak, nem tudhatták, hogy általános drágaság fog bekövetkezni. — A munkások bizalmi férfait a mesterek nem fogadták el, de a munkarendvédő bizottság megalakítását mindkét részről elfogadják. A munkások kívánják a sztrájk-török elbocsátását. A mesterek erről hallani sem akarnak, tárgyalni annál kevésbbé, mert ezt fokozott követelésnek tartják a munkások részéről. A mesterek munkásaik azon kívánságát sem teljesítik, hogy a mostani sztrájk okozóival szemben megtörő eszközeiket ne vegyék igénybe. Hiába volt tehát a tegnapi békéltető gyűlés, mert a fontosabb pontokra nézve megállapodni nem tudtak. Így tehát a munkaadók kimondják a teljes munkasztrájkot, a munkások pedig a teljes sztrájkot. A harc előre láthatólag elkeseredett lesz.

— **Halálozás.** Az utóbbi két napon — 22-én déltől ma délig — mindössze egy

halálesetet jelentettek be az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál és ez Szalkai Erzsébet ev. ref. 17 hónapos csecsemő.

— **Gyűlés a karácsonyi kiállítás ügyében.** Az ipartestület vezetősége mintegy 150 iparost hívott meg e hónap 29-én délután 3 órára. Ezen a gyűlésen, melyben meghívottakon kívül is bármely helybeli iparos részt vehet, a karácsonyi kiállítás ügyét tárgyalják. Megállapítják az előző kiállításokon okulva, hogy milyen legyen a kiállítás és hogy a munkaadók milyen irányban irányítsák alkalmazottaikat. Az ipartestület e gyűlés egybehívásával azt akarja elérni, hogy a kiállításon az iparosok érdeke legmegfelelőbb módon érvényre jusson. Az ipartestület ez uton is felhívja a város iparosait, hogy a 29-ki ülésre — külön meghívásra való tekintet nélkül — minél számosságban jelenjenek meg.

— **Elütötte a kisonát.** Tegnap délután a Simonyi uton a 12. számú egylovas bérkocsis lova valamitől megijedt, megugrott s egyenesen az épen ott jövő kisonát felé rohant a kocsival. A mozdonyvezető az izgalmas jelenetben nem vesztette el lélekjelenlétét, gyorsan fékezett, de a vonat még néhány méternyit tovább siklott és a lovat elütötte. Szerencsére a kocsisnak semmi baja sem lett, sőt a kocsis sem tört össze, csak a szerencsétlen fiákeres lovon ejtett súlyos sérülést gözzel hajtott kollegája.

— **Az idei szűret.** A szűreti kilátások hazánkban igen kedvezőek. Az eső, mely az egész országban beállott, szinte csodálat múvelt: a szőlők felüdültek még ott is, ahol sokat pusztított a hőség. Sajna, van olyan vidék is, ahol az eső elkéselt, de ez csak elvélve fordul elő; máskülönben a szőlők állapota ezidőszertint teljesen kielégítő és arra a fölvevésre jogosít, hogy termésünk, ha mennyiségileg nem is haladja meg a közepet, de minőségileg igen jó lesz. E fölvevő képest élénken indul meg az üzlet. Balföldi és osztrák czegek élénk érdeklődést tanusítottak az idei termés iránt és nagy üzletre készülődnek. Hogy eddig kevés nagyobb kötés létesült, ez főleg azért van, — hogy termelünk az olasz borbehozatal megszüntetésére számítván, magas árakat követelnek, melyeket a kereskedők már azért sem adhatnak meg, mert az olasz kereskedelmi szerződési tárgyalásokban észlelt huzavona folytán olyan homályos helyzet támadt, amely mellett senkinek sincs kedve nagyobb kötésekhez. Az a hír, hogy 400,000 mm. olasz bort fognak bebecsátani, lelohasztotta a vételkedvet és így most még nem lehet szó áralakulásról. A vevők igen tartózkodók és csak olyan czegek vásárolnak, melyeknek sürgősen szükséges a korai édes must. De még a mustüzlet is sok kívánni valót hagy főnn, mert az osztrák czegek, melyek már ide kezdtek szokni, most megint Tirol felé gravitálnak.

— **A rendőrök fizetés és létszám emelése.** Tegnap délután tartott szervezőbizottsági ülésen Kovács József polgármester elnökelete alatt hosszantartó vita indult meg ama kérdés felett, hogy miképen lehetne segíteni a közrendőrök bajain. A népes értekezlet valamennyi jelenvoltja meg egyezett abban, hogy a rendőrség létszámát szaporítani, a legénység fizetését pedig javítani kell. Fel is hívták a létszámcszaporítás kérdésében Végh Gyula rőkapitányt, hogy a legközelebbi ülésre írja össze, mennyi kézbesítő rendőrré van szüksége a hivataloknak s kimutatást készítsen olyan formán, hogy közbiztonsági szolgálatokra legalább 100 közrendőrré számíthassunk. Ennek megfelelőleg a jelenlegi létszámot a bizottság szaporítani kívánja. Az erre vonatkozó javaslat a következő: A bizottság korpótléket kíván megszavaztatni és pedig a próbaidős rendőrnek egy évig 40 koronát, egy évi szolgálat után tíz évig évi 50—50 koronát, tizenegy—tizenöt évig évi 55 koronát, a tizenhat évi szolgálat után 60 koronát.

Verekedés a kantinban. A Pavilon laktanya kantinjában összeverekedtek Czenke Sándor kaszárnyabéli lámpagyújtó és Bozsányi Antal, a kantin pincézerje. A verekedőket a katonák szétválasztották. — Czenke akkor eltávozott a mivel haragjának másként kifejezést adni nem tudott, Bozsányi Hajnal-utcai lakásának az ablakait verte be kövekkel. A bosszualló lámpagyújtótát feljelentették.

Összeszurkált kis gyermek. Két kis iskolás gyerek nem mindennapi verekedése folyt le tegnap a Bercsényi-u. 95 sz. alatt. A 10 éves Faragó Miklós összeveszett az ugyanott lakó 13 éves Szoboszlai Marival s előbbi utóbbit összevissza szurkálta. Különösen 3 igen veszedelmes sebet ejtett rajta, úgy, hogy dr. Balkányi Ede orvost kellett segítségül hívni, aki a veszedelmes természetű sebeket bekötözte.

Izetlen mulatság. Az éjjel Nagy István szobafestő Berki Béni nevű barátjával a Gyöngyvirág-utczán az ablakokat meg a gázlámpák üvegoldalait botokkal verték be. A rossz tréfa elkövetőit a rendőrség szigorúan megbünteti.

Magyarország külkereskedelmi fő galma. A központi statisztikai hivatal kimutatása szerint augusztusban Magyarországra összesen 36 millió q és 235,000 darab árut hoztak be, míg a kivitt áruk mennyisége 49 millió q t és 1.545,000 darabot tett. A behozott mennyiségből 2.000,000 q és 71,000 darab, a kivitt áruk mennyiségéből pedig 37 millió q és 646,000 darab Ausztriára esett. — Ez adatok szerint az 1904. év első nyolcz hónapjában úgy a behozatal, mint a kivitel értéke az 1903. év megfelelő időszakához képest emelkedett, de míg a behozatal növekedése 413 millió koronát ért el, addig kivitelünk csak 88 millió korona gyarapodást mutat. Külkereskedelmi mérlegünk az év első nyolcz hónapjában az egész külfölddel szemben mintegy 284 millió koronával aktív, ellenben Ausztriával szemben 204 millió koronával passzív.

Hadbírójelöltek a debreczeni bíróságoknál. A katonai igazságszolgáltatás reformjavaslatát, mint már félhivatalosan jelentették, legközelebb a törvényhozás elé kerül. A hadügyminiszternek a hadbírójelöltek számának szaporításáról szóló legutóbbi rendelete is erre vall. A honvédelmi miniszterium is adott ki most egy rendeletet, amely a hadbírójelöltek kiképzésére vonatkozik s nagy súlyt helyez benne a jelöltek polgári jogügyi gyakorlatára. A rendelet szerint a hivatászerű hadbírójelöltek, akik eddig egyévi hadbírói és hat hónapi polgári jogügyi gyakorlatot végeztek, az elsőfoku honvédbíróságoknál legalább kilenc hónapig s a polgári bíróságoknál és büntető ügyekben rendszerint legalább kilenc hónapig lesznek gyakorlatban. A polgári büntetőjoggyakorlat első felét a honv. kerületi parancsnokságok székhelyén levő első folyamodású kir. büntető bíróságoknál, így a debreczeni kir. büntető bíróságoknál is, másik felét pedig az ugyanottani királyi ügyészségnél (a debreczeninél is) kell kitölteni. A hadbírójelöltet nem alkalmazták a vizsgálóbíró mellé, hanem a gyakorlati bírói vizsgálatot nem tett joggyakorlások és aljegyzők teendőit végzik. — A királyi törvényszék, illetve ügyészség vezetője a joggyakorlat végeztével minősítő bizonyítványt állít ki a hadbírójelölt számára s ezt az illetékes honvédkerületi parancsnoksághoz juttatja. Ha a jelölt magaviselete és szorgalma nem megfelelő, a törvényszék vagy az ügyészség vezetője javasolhatja az illetőnek a jog-

gyakorlat alól való fölfüggesztését. A javaslatot az igazságügyminiszterhez, illetőleg a horvát bánhoz kell föltartoztatni. A gyakorlaton levő hadbírójelöltek nem viselnek egyenruhát. A hivatalos hadbírójelöltek, amennyiben a honvédelmi tárcza terhére szolgálati átalányt kapnak, ezt a polgári joggyakorlat alatt is megtartják. A polgári joggyakorlatot megelőzi a kilenc hónapi hadbírói gyakorlat.

A meggyilkolt különöz. A Nyitván meggyilkolt Grosz Manó ügyében a vizsgálat szakadatlanul tart, de eddig semmi pozitív eredmény nem merült fel. Folytatták a leltározást is. Összesen 212 darab váltót találtak, javarészt kisebb összegre, 20—30 koronára. Az adósok környékbeli kiszagdák, kiktől Grosz hetenként szedte be a kamatokat. A vizsgálat megállapította, hogy kétségtelenül rablógyilkosság forog fenn, mert öt darab betéti könyvecske hiányzik, a szoba kulcsát nem találták meg, a zár kívülről olajos és Grosz mellűje és gyűrűje hiányzik. Valószínű, hogy éjjel kívülről törték be az ajtót és Grosz álomban fojtották meg. Érthetetlen, hogy a betörők 1500 kor. készpénzt, mely a betétkönyvek mellett fektült, érintetlenül hagyták. Alapos a feltevés, hogy a gyilkosságot többen követték el. Temetése ma ment végbe.

Gazdálkodóknak Horváth Gusztáv óraműves Hatvan-utca 2. szám alatti czég, ilyen című mai számukban megjelent hirdetését olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

Eladó egy jó karban levő zongora József kir. herceg-utca 47. Ugyanott föld tanyával, közvetlen a vágóhid mellett eladó vagy bérbé azonnal kiadó.

Az angol szabóhoz. czimmel új férfi szabóüzlet nyílt a Kossuth-utca 8. sz. alatt a színház mellett. Tulajdonosa kiváló szakember, aki a közönség igényeit izlésével és szakismeretével minden tekintetben ki fogja elégíteni, valamint üzlete iránt vonzalmát és bizalmát megnyerni. Egyébiránt mai számunkban megjelent hirdetését olvasóink szives figyelmébe ajánljuk.

Mamák és tanítónők becses figyelmébe ajánljuk mindennemű iskolai kézimunka czikkok és szakértően vezetett nagyválasztékú előnyömdánkat. Füstös testvérek Piac-utca 12 sz.

Fogfájást és szájbűzt azonnal megszüntet a „Plombus” amerikai önpombázó szer. Bővebbet a lapunk mai számában közzétett hirdetésben.

Ninos pattanás, kiütés, miteszer, szepő, májfolt vagy más arczisztatlanság annak az arczán, aki a világhírű valódi angol, teljesen ártalmatlan Balassa-féle „Ugorkatej”-et használja, mely az arczót üdíti, fehéríti és frissíti. Hatása biztos már 2—3-szori bekenés után. Vigyázzunk, hogy minden üvegen a „Balassa” név látható legyen. — Üvege 2 korona, hozzá valódi Ugorkaszappan 1 korona, puder 1 korona 20 fillér. Kapható minden gyógyszerárban. Postán széküldi Balassa K. gyógytára, Budapest-Erzsébetfalva. Óvakodjunk utánzatoktól.

Letzter József fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44., dr. Ujfalu-sy-ház. Állandó fényképkiallítás a műterem kapubejáratánál levő kirakatokban.

TÁVIRATOK.

— A „Debrecen” eredeti távirata. —

— Saját tudósítónktól. —

Köburg Lujza ügye.

Budapest, szept. 24. Bécsben egyébről sem beszélnek most, mint arról a táviratról, amelyet Lónyai grófnő, Stefánia főhercegnő küldött Köburg Fülöp hercegnek, Lujza hercegnő férjének.

Stefánia táviratában felháborodását és megbotráncozását fejezte ki a herceg eljárása felett. Az emberi elme megszűnik gondolkodni, — írja táviratában — ha visszagondol arra, mennyi méltatlan szenvedést kellett elviseini szerencsétlen nővérenek, Lujzának, akin a tébolynak a legkisebb nyoma sem látszik. — Szemébe vágja a hercegnek, hogy nővére sohasem lehetett örült és jelenleg ő reá is, ki négy órahosszat beszélt vele, azt a benyomást teszi, hogy semmi baja sincs.

Udvari körökben eme távirat után most már biztosra veszik, hogy Lujza hercegnő ügye a legbékésebb befejezést nyeri pár nap alatt.

Bécs, szept. 24. A „Zeit” értesülése szerint Köburg Fülöp herceg legutóbbi kihallgatása a király előtt rendkívül izgatott hangulatban folyt le.

A király szemére lobbantotta a hercegnék nem egyenes eljárását és katonatiszti rangjára felszólította a király, hogy adja vissza Mattasichnak elrabolt becsületét.

Udvari körökben azt hiszik, hogy a katonai törvényszék nem fogja a hercegnék dezavualni, hanem módot nyujtanak Mattasichnak, hogy perét megújítsa és ártatlanságát igazolja, amelyet udvari körökben is ismeri újabb adatok kétségtelenül tesznek.

Bécs, szeptember 24. Lónyai grófnő Stefánia hercegnő a királynál kihallgatásra jelentkezett nővére, Lujza hercegnő érdekében.

A kihallgatás eredményét óriás érdeklődéssel várják.

Orosz-japán háboru.

Londonba jelenti a Reuter ügynökség, hogy Port-Arthurban kolera esetek fordultak elő. Az elmúlt héten is többen haltak el és attól tartanak, hogy a betegség járványos lesz.

Londonba jelentik Mukdenből, hogy az oroszok minden bizonynyal feladják Mukdent. A lakosság nyugalmáról szóló hír csak ráfogás, mert az orosz lakosság tömegesen hagyja el a várost. Mukdentől 10 kilométernyire japán csapatok tüntek fel. Azt hiszik, hogy a csapatok Kuroki seregéhez tartoznak.

TÖRVENYKEZÉS.

Jövőheti bűnügyi főtárgyalások
I. 1904. szeptember hó 26-án hétfőn. Felebb viteli ügyek nyilvános tárgyalásai. Vétségi és kihágási ügyekben ugyanaznap még ítélelirdekések is II. Szeptember hó 27-én kedden főtárgyalások: Bakó Gábor s társa ellen hatóság elleni erőszak büntette, Silber Mórás ellen gond. okoz. emberölés vétsége, Horváth Antalné ellen lopás büntette, Bozsár László ellen lopás büntette, Komlósi Mihály s társa ellen magánokir. hamisítás, Erdei Mihály ellen súlyos testi sértés büntette. I. Szept. hó 28-án szerdán főtárgyalások: Gulyás József s társa ellen hatóság elleni erőszak büntette, Varga Elemér s társa ellen párvialdal vétsége, II. Szeptember hó 29-én csütörtökön főtárgyalások: Szatai József s társa ellen hatóság elleni erőszak büntette, Porkoláb Lajosné ellen emberölés vétsége, Szabó Sándor ellen súlyos testi sértés büntette. I. Szept. hó 30-án pénteken, esküdt-széki főtárgyalás: Lakatos Béla s 3 társa ellen rablás büntette. Ugyanaznap főtárgyalás a II-ik sz. teremben. Cs. Molnár Sándor s 2 társa ellen lopás és orgazdaság büntet-téért.

KÖZGAZDASÁG.

Temesvári szt. Mihály orszá-gos vásár. A folyó évi augusztus ha-vában tartott szt. Jakab országos vásáron a felhajtás szarvasmarhában, sovány ser-tésekben és lovakban az általánosan érez-hetővé vált takarmányhiány folytán igen jelentékeny volt, de eladások a rossz árak miatt nem eszközöltettek nagy számban s a gazdák — kivált a jobb módban lévők — kedvezőbb eladási alkalomra vártak. A szeptember hó 29-én kezdődő szt. Mi-hály orsz. vásáron előreláthatólag a fel-hajtás még nagyobb lesz, azért, mert ki-nálakra kerülnek mindazon állományok, melyek átteleltetési költségeit a tulajdono-sok viselni nem bírják. Alkalmuk nyílik tehát a vevőknek szükségleteit a temes-vári orsz. vásáron előnyö-en fedezni. Az ugusztus havi orsz. vásáron fizettek: tinó-ért 44—46 fillér, vágómarháért 52—54 fillért, járomökörért 54—56 fillért kilog-rammonként élő súly szerint, I. rendű igásllovakért páronként 320—340 koro-nát és csikókért (remonda-lovak) darabon-ként 440—460 koronát.

Az emelkedő szánarak. A tatai kőszénbánya kezdeményezésére a magyar kőszénbánya vállalatok a nagy drágaság mellett azzal kívánják kedveskedni a kö-zönségnek, hogy a téli szükséglet fedezésére szolgáló szenek árát nyolcz-tíz fillérral — fílemelik. Ennek ellenében Brüsszelből azt jelentik, hogy a darabszén és az aprószén-brikett ára 18 frankról 17 frankra szállt alá. Ez a két tény egymás mellé állítva, elég lesújtó ítélet a magyar kőszénbánya-vállalatokra.

REGÉNY CSARNOK.

Csontváz a tüzhelyen.

Angol regény.

Fordította: Amica.

36

— Alice, én is ugyanazt gondol-tam. Talán eszünkbe jut, hogy kire em-lékeztet bennünket. Milyen fősleges a hangja.

— Gyönyörű hang, de Károly, meg vagyok róla győződve, hogy én azt már hallottam.

Az emlékezetünket borító köd nem oszlott el egész az opera bevégződéséig, midőn madame de Sforzát a lelkesült kö-zönség a függöny elibe többször kihivta. Az énekesnő előre lépett és amint a koszoruk és bokkréták a lábaihoz hullottak, sötét szemeit fölemelte és körül nézett a házon, nem elhamarkodva vagy gondtala-nul, de nyugodtan és biztosan, mintha kihívna azokat, akik őt ismerték. Tekin-tete csakhamar Vandeleur Aliceon nyu-godott és a fölimerés kölesönös volt.

— Károly, — sugta Alice élénken — már tudom, hogy ő ki, ő De l'Orme asszony.

— Ej, bolondság, az lehetetlen — volt az őrnagy válasza és aztán még egy-szer az ismét kihívott énekesnőre nézve, azt tette utána: Igen, Alice, neked igaz-zad van! De vajjon mi bírhatta rá De l'Ormeot megengedni, hogy a felesége is-mét a szinpadra lépjen? Alice, ha nem bánod, oda megyek és megpróbálom ne-hány szót váltani vele és tudtára adni, hogy legalább két hü barátja van ezen a világon.

— Menj, Károly, menj — de nem, még se menj, maradj. Ne feledd, hogy ő nagyon büszke és a férje szintén az.

— Lehet, hogy Guy meghalt — vá-laszolja az őrnagy és azok a gyermekek mind reá maradtak. Ha ez így van, a büszkeségüket szebre kell tenni. Szeren-cse, hogy az asszony soha sem szégyelte a hivatását. Én egy intervjut megkoc-zkázatok és rögtön visszajövök hozzád kiment a páholyból.

De az őrnagy a szinfalak mögött nem nyert bebocsátást. Azt mondták neki, hogy madame de Sforza kikötötte, hogy senkit se engedjenek be hozzá. Ez időre azonban ő eltávozott a fiával. Ha őn siet, a privát bejáratnál találkozhat velük.

Vandeleur őrnagy odament. Egy na-gyon egyszerűnek látszó egyfogatu kocsi várakozott ottan és az őrnagy a bakon ülő kocsisban De l'Orme Guynak egy öreg eselédjét ismerte fel, aki évek óta szolgált a családban. Vandeleur őrnagy morolygott és nyugodtan várakozott. Nehány pillanat múlva egy lefátyolozott lady lépett ki az ajtón egy fiatal ember karjára támasz-kodva, kinek arcát a mélyen szemére húzott kalap eltakarta. De az őrnagy föl-ismerte az Edit neme s alakját és elibe lépve, halk hangon mondta:

— Madame de Sforza, megfeledek-zettje régi barátjáról? Ha nem felej-tett el bennünket, megengedi, hogy barát-ságunk folytatódjék?

Az énekesnő kissé megrettent. Em-lékezett a hangra, néhány pillanatig habo-zott, aztán kezét nyújtott és édes hangon szólt:

— Én soha sem felejttem el a jó ba-rátot és a régi barátságot nem szakítom meg. Itt a névjegyem. Legyen szerencsénk önt és a feleségét minél előbb láthatni.

Vandeleur őrnagy mélyen hajolt az Edit kinyújtott keze fölébe, de midőn az a kocsi-ba lépett, Alant egy pillanatra vissza-tartóztatva.

— Alan, állj meg egy szóra. Ti mind a ketten gyászoltok. Az atyád halt meg?

— Nem, hála az Égnek, ő él. Az anyám atyja halt meg; őt nem veszítettük el.

Alan az anyja után a kocsi-ba ült és az elhajtott. Vandeleur visszament a felesé-géhez.

(Folyt. köv.)

Új férfi szabó üzlet megnyitás!

Értesitem a t. közönséget, hogy hely-ben **Kossuth-utca 8. szám alatt**, a színház mellett, az

Angol szabóhoz czimmel

elegáns, modern igényű **férfi szabó üzletet nyitottam**, hol elvállalok min-dennemű aszokmamba vágó megrendeléseket kívánat szerint, a legújabb facon és divat után.

Raktáramon nagy választékban tar-tok divatos **angol- és francia** szöve-tekert.

Amennyiben fizetemben kiváló mun-kae-őket alkalmaztam és a megrendelt ruhák saját felügyeletem alatt készítették, azoknak szabá át egyedül végzem. Külföldön szerzett sok évi tapasztalataim folytán bátran ígérhetem, hogy a nagyközönség igényeit a legnagyobb mérvben ki fogom elégíteni, valamint üzletem iránti vonzal-mát kitünő izlésem és megbízhatóságom mal biztosítom.

Miért is magamat szives figyelmébe és jóindulatába ajánlván, maradtam k. való tisztelettel

Rosenberg József,

férfi szabó és szabász

Kossuth-utca 8. szám.

Az előkelő hölgyközönséghez!

Nagyságos asszony!

Halmágyi Sámuel ur cégvezetőm külföldi utjáról vissza-térvén, tisztelettel értesitem Nagy-ságodat, hogy az **ősi és téli idény** legújabb medelljeit hozta magával **Costümökben, Blou-sok, Paletók, Raglán, Have-lok, Leányköpeny és ka-bátka, Téli felöltő és Szörme konfekciókban**, mely ujdonsá-gokat a sablonszerű ég jellegétől megóvandó, kizárólag cégem ré-szére kötöttem le.

Nagyságod b. megrendelésének kellemes elvartában vagyok kitünő tisztelettel

Klein Sámuel

Halmágyi Sámuel

cégvezető

női- és leány felöltők leg-nagyobb áruháza.

DEBRECZEN,

Piacz-utca 47. szám.

Szönyeg,
 ✕ függöny, butorszövet, ✕
linoleum

● raktárunkat, saját házukba ●
Kossuth-utca 5. sz.

|| fölzletünk emeleti helyi-
 ségeibe helyeztük által. ||

A még raktáron levő
 szönyeg, függöny, butor-
 szövet, ágy- és asztalterítőket
 ameddig a készlet tart

✦ leszállított árak mellett ✦
 árusítjuk el.

Bosznay J. és Társa.
 Debreczen Kossuth-u. 5.

petroleum
 tisztán égő, szag nélküli
Gyémánt
soha nem füstöl
 1 liter 16 krajczár.
Deutsch Albert és Fia
 fűszerkereskedésben, Hatvan-utca 9.

Gazdálkodóknak.
 Biztos járásu Anker-
 órák erős járásu, 3 erős
 ezüst fadéllet, pormen-
 tes, rugótörés kizárva
20 koronáért
 2 évi tényleges jótállással
 kapható:
Horváth
 óraművesnél
 Debreczen, Hatvan-u. 2.
 Postai szétküldés.
 Javítások jutányosan
 szinte jótállással.

Luczernamag
 őszi vetésre
 előnyös áron kapható
Deutsch Albert és Fia
 fűszerkereskedésben, Hatvan-u. 9.

A legolcsóbb
 bevásárlási forrás
Székely Jenő és Társa
 utóda
 úri és női-dívat
 cipőraktár cégnél
Piacz-
 és Szent-Anna-utca
 sarkán.

PLOMBUS Co. New-York 104 E 106 Str.
PLOMBUS!
 250,000 hálairat 1 év alatt.
Nincs többé fogfájás!
 odvas fog!
 büzös száj!
 Fenti betegségeknek előidézői kétsége-
 lenül az odvas fogak. Ezen remek ame-
 rikai szer ezen kinos és kellemetlen
 szenvedéseket
azonnal megszünteti!
Plombus"-szal mindenki
— maga plombirozhatja —
 fájdalom nélkül és hihetetlen egyszerű módon
odvas fogait!
 „Plombus“ ne hiányozzék egy háznál
 sem, az egyszeri csekély kiadás százszo-
 ros kamatja: a nyugalom. A fogfájdal-
 makban szenvedőket tehát saját érdeké-
 ben felhívjuk, hogy rendeljék meg ezen
 valóban remek háziszert, mely az ame-
 rikai élelmesség netovábbja!
 Ára egy adagnak, mely 5—6 odvas fo-
 gakra elegendő, használati utasítással **2**
korona. 2 kor. 10 fill. előzetes bekül-
 dése után bérmentve bárhova. Megren-
 delhető egyedül a Magyarországi kép-
 viselettől, melynek czíme:
 „Plombus“ szétküldés, Pásztó, Heves-m.

Telefon, villám-
 háritó, villany-
 csengő felszere-
 léseket szaksze-
 rűen és olcsón
 készít és javít
Krausz Kálmán bádogos,
 Hatvan-utca 2. szám.

**LANCASTER, Lefauchaux, fleo-
 bert és revolver-töltények, ólom-
 sörét.**
Szüretelő eszközök:
 Fleischer-féle borsajtók,
 szőlőszűzők, puttonok, bor-
 nyomózsákok, ÖNTÖTT
 KÁLYHÁK, konyhák, le-
 mez-tűzhelyek és fűzőedé-
 nyek raktára
Sesztina Lajosnál
 Debreczen, Piacz-utca 23.

Idegbajosoknak
 Igen ajánlatos, hogy a 20 év óta bevezetett és ta-
 rákos, gyakorlati orvosok és a közönség által mind
 nagyobb és nagyobb körben alkalmazott gyógy-
 módokkal, mely csipán külső mosásokból áll, ártal-
 matlan, olcsó és meglepő hatású, megismerkedjenek.
 Kérje ön a 26 kiadásban megjelenő művecs-két
 Weismann Romától:
 „Az idegbetegségekről és a szelítésről,“
 mely dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerárában
 ingyen kapható

Serravallo
KINA-BORA VASSAL.

Erősítő szer gyengélkedők, vérszegények és lábadozók részére
 Étvágygerjesztő, idegerősítő és vérjavító szer.

Kiválóan jó izü.

Több mint 2000 orvosi elismerő nyilatkozat.
 Kapható:

J. Serravalló-nál
 Trieszt-Barcola.

A gyógyszertárakban pedig 1/2 lit. üvegekben 2 kor. 40 filléért
 1/4 " " 4 " 40 "

Apró hirdetés.

Díja 10 szögig 40 fillér, minden további szög 4 fillér, vastagabb betűkkel nyomtatott szög 8 fillér.

HASZNÁLT vetőgépek, teljesen kijavítva minden nagyságban felelősség mellett a legolcsóbb árban előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók, Rámer Sándor nagytrafik udvar, Piacz-utca 26. Ugyanott vetőgépek kölcsön is kaphatók.

Hajdusági
Bajuszpedrő.

Szép bajusz

nyerhető a híres Hajdusági bajuszpedrő használata által mely legjobb az összes bajuszpedrő készítmények között. A bajuszt nem törli, nem tépi, mindég szép állásban tartja és soha sem keményedik meg.

Egy doboz ára 50 fillér.

Kapható:

Dr. Rotznek V. Emil
utóda

Grósz Nagy Ferencz

gyógyszerésznel

Debreczen, Kossuth-utca 8. sz.
Valamint Tóth Béla gyógyszerészében.

Van szerencsém tudatni a n. é. közönséggel, hogy

Szabó Lajos fiai urak
Szent-Annai szőlőtelepének

„asztali-bor“

termését megszereztem és a fehér literjét 30 krajczárért, a verest 40 krajczárért árusítom.

Hektoliter vételénél engedmény. Állandó raktár különböző hegyi és csemege borokból.

Tisztelettel

Máyer Jenő.

500 forintot

fizetek annak, a ki Bartilla fogvizének használata mellett, melynek üvegje 35 kr. valaha ismét fogfájást kap, vagy a szája büzlik. (Csomagolások külön 10 kr.) Bartilla-Winkler Ed. Bécs. 19/I. Sommergasse 1. — Kapható Debreczenben minden gyógyszerárban. Határozottan kérjünk Bartilla-féle fogvizet. Hamissító feljelentéséért. jó díjazás adatik. Oly helyekre, hol nem kapható, bérmentve küldök 7 üveget 2 forint 60 krért.

BRAZAY FELE SOSBORSZESZ

NAGY ÜVEG
ÁRA: 2 KORONA
KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ
MELLEKELVE VAN!

Az egész város

csak **KOCH TESTVÉREK**
Debreczen, Piacz-u 51.
Csanak-ház

e hó végén megnyíló férfi-, fiu-,
leányka- és gyermekruha áruházáról

beszél!

Kedves barátom! maga megfázik, mért nem öltözködik jobban?

Most már nem bánom, ha meg is fagyok, de bevárom e néhány napot, míg a budapesti KOCH TESTVÉREK cég megnyitja a debreczeni nagy férfiruha-áruházát, ott fogom saját és gyermekeim szükségletét elegáns, divatos és jó minőségű ruhákban olesón, szigoruan szabott árak mellett beszerezni!